

Finance), 77-81

5. Fakhrutdinova E., Safina L., Shigapova D., Yagudin R. (2013). Legislative Provision of the Quality of Working Life in Russia. *World Applied Sciences Journal*, 27, (Economics, Management and Finance), 92-96

Pavlikovskiy Anatoliy Mykolayovich,

*Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Professor, Candidate of Economic Sciences,
Dept. of Corporate Finance and Controlling*

Saschuck Dmytro Petrovich,

*Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Applicant, Dept. of Corporate Finance and Controlling*

Managing financial stability of enterprises of pig industry

Павліковський Анатолій Миколайович,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

*Професор, Кандидат економічних наук,
кафедра корпоративних фінансів та контролінгу*

Сащук Дмитро Петрович,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

Здобувач, кафедра корпоративних фінансів та контролінгу

Управління фінансовою стійкістю підприємств галузі свинарства

Постановка проблеми. Свинарство є однією з пріоритетних та експортно-орієнтованих галузей тваринництва, оскільки сільськогосподарська продукція займає 60% в загальному експорті України. Ринок свинини в Україні все ще залишається дефіцитним, і вітчизняні виробники мають змогу й далі підвищувати конкурентоспроможність, нарощувати обсяги виробництва своєї продукції й витіснити імпорт з українського ринку. Тому управління фінансовою стійкістю підприємства належить до числа найбільш важливих економічних проблем в сучасних умовах, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства і відсутності у нього коштів для розвитку виробництва.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний теоретичний вклад у вирішенні проблем розвитку, підвищення рівня фінансової стійкості підприємств галузі свинарства внесли вітчизняні вчені: В.І. Бойко, І.В. Свиноус, О.М. Шпичак, О.А. Шуст, П.М. Макаренко, Г.В. Ільїна, В.Ф. Іванюта, Б.В. Данилів, С.М. Приліпко та інші. В роботах даних фахівців було детально вивчено ситуацію, що склалася в галузі свинарства, а також намічено шляхи підвищення ефективності діяльності та управління фінансовою стійкістю підприємств даної галузі. Однак в умовах нестабільності та впливу політичних факторів на економіку України та галузь свинарства зокрема, питання управління фінансовою стійкістю підприємств є актуальним та важливим.

Цілі та завдання статті. Метою даної публікації є аналітичний огляд сучасного стану галузі свинарства та обґрунтування основних складових управління фінансовою стійкістю підприємств - виробників свинини.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поглиблення ринкових процесів в економіці України обумовлюють необхідність підвищення ефективності організації і функціонування різних галузей національного господарства. Особливо це стосується галузі свинарства та м'ясопереробної

галузі, які неодмінно становлять базис продовольчого комплексу країни. Як свідчить світова практика, розвиток м'ясопереробної діяльності є одним із пріоритетних напрямків відродження економіки.

Протягом останніх років показники розвитку галузі характеризуються позитивною динамікою. Галузь не має сезонного характеру виробництва - попит на м'ясні вироби спостерігається протягом усього року.

За даними Державного комітету статистики України основною тенденцією галузі свинарства в 2013 році можна назвати нарощення виробництва: усіма категоріями господарств було вироблено 765 тис. тонн свинини, що на 9% перевищує аналогічні показники попереднього року, у сільгоспідприємствах 2013 року відбулося нарощення показників на 18,6% до 360 тис. тонн. Поголів'я свиней в усіх категоріях господарств збільшилося на 9% і на кінець 2013 року становило 7,9 млн. [1]

Розглянемо обсяги виробництва свинини у розрізі категорій підприємств (див. рис. 1)

Рис. 1. Виробництво свинини у розрізі категорій підприємств

Виходячи із даних діаграми, можна виділити наступні позитивні тенденції на ринку свинини:

- після падіння обсягів виробництва свинини, починаючи з 2005 року спостерігається збільшення обсягів виробництва свинини по всім категоріям підприємств на 42%;
- зростання частки сільськогосподарських підприємств в структурі господарств. За прогнозами фахівців в 2013-2014 роках обсяг виробництва свинини сільськогосподарськими підприємствами буде більшим за домогосподарства населення.

Поряд з позитивними факторами розвитку ринку свинини, виділимо і негативні фактори, які мають вплив на розвиток та фінансові показники підприємств галузі:

- собівартість виробництва м'яса в Україні є вищою, ніж за кордоном;
- ввезення імпортової свинини знижує ціни реалізації продукції та негативно впливає на рентабельність українських підприємств;
- висока залежність рівня рентабельності від зміни вартості кормів та цін реалізації свинини на ринку;
- високі ставки на кредити та проблемність залучення інвестицій тощо.

Протягом 2013 року в Україну було ввезено 150 тис. тонн свинини, що на 28% менше за показники попереднього року. Найбільшим імпортером свинини, як і раніше, залишається Бразилія. Значний обсяг м'яса надходив із Німеччини, Канади, Польщі та США. Минулого року частка вітчизняної свинини в структурі загальної пропозиції на внутрішньому ринку становила 80%, тоді як в 2012 році цей показник становив 69%. Щодо експорту, то переважна більшість свинини — 93% була поставлена на ринок Росії, невеликі партії реалізувалися також у Казахстан і Молдову.

Подальший розвиток українського свинарства напряму залежатиме від розвитку експортних можливостей галузі. Відкриття ринку ЄС стало б найбільшим визнанням і можливістю для вітчизняного свинарства. Однак стримувальними факторами на шляху до європейських ринків є неготовність

більшості підприємств до проходження сертифікації контрольними органами країн ЄС, висока собівартість українського виробництва порівняно з європейським, високі кредитні банківські ставки та незначна підтримка з боку нашої держави порівняно з конкурентами з Євросоюзу. [2]

Якщо припустити призупинення експортних відносин із РФ (куди Україна постачає за різними даними 93–97% усього експорту), виникне можливість наситити внутрішній ринок і (в умовах конкуренції) замислитися над зменшенням собівартості виробництва. Однак зрозуміло одне: необхідно диверсифікувати ризики за рахунок розширення географії експортних поставок. Перспективними є ринки Азії та Близького Сходу. Інвестицій у нарощення потужностей у 2014 році чекати не слід — обігові кошти вкладатимуть в удосконалення технологій і, знову-таки, у зменшення собівартості з метою подальшої конкурентоздатності. Поки що українська галузь свинарства переходить у стадію очікування, коли її подальший розвиток напругу залежатиме від політичної та економічної ситуації в країні, зваженої роботи профільних міністерств й уряду в цілому. Нагальними проблемами, які необхідно вирішити є стабілізація фіскальної політики, курсу долара та євро, повернення ПДВ, гарантування незмінності чинної системи оподаткування господарств за єдиним податком тощо.

Виходячи із ситуації, яка склалася на ринку свинини та факторів, що впливають на розвиток підприємств галузі свинарства, ефективне управління фінансовою стійкістю даних підприємств відіграє важливу роль. Виділимо основні моменти в управлінні фінансовою стійкістю підприємств галузі свинарства.

Система управління фінансовою стійкістю фірми має включати елементи, відповідальні за управління змінами зовнішніх і внутрішніх факторів, що аналізують їх вплив на отримані результати:

- *Варіантності ключових факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства.* Ефективність управління фінансовою стійкістю фірми є результатом взаємодії ключових чинників, що відображають основні напрямки діяльності підприємства;
- *Збалансованості результатів.* Взаємозв'язок факторів фінансової стійкості визначає необхідність їх збалансування за строками розміщення та залучення фінансових ресурсів, побудова управління фінансовою стійкістю підприємства як єдиної системи, яка, в свою чергу, є підсистемою фінансового управління компанії;
- *Різноманіття джерел фінансування підприємства.* Процес управління фінансовою стійкістю фірми має безперервний характер і повинен бути спрямований на досягнення стратегічних цілей фінансового управління компанією за допомогою зміни комбінації капіталу за джерелами і обсягами фінансування, яка динамічна і з часом змінюється під впливом появи у економічних суб'єктів нових інвестиційних потреб;
- *Інформаційної невизначеності.* Невизначеність, що є функцією кількості і якості інформації, якою володіє фірма з приводу конкретного фактора. Посилення процесів глобалізації економіки призводить до тісного взаємозв'язку зовнішніх факторів з внутрішніми, що формують фінансову стійкість підприємства, причому найбільш складними для аналізу є зовнішні фактори, внаслідок відсутності їх кількісного вираження. [3]

Основними факторами успішного управління фінансовою стійкістю підприємств галузі свинарства на нашу думку є:

- *забезпеченість власною кормовою базою*, а вразі її відсутності – мати можливість зберігати та закуповувати корма нового урожаю на повний виробничий рік;
- *забезпеченість оборотним капіталом*, доступність до зовнішніх фінансових ресурсів та ефективне управління ними. Вибір джерела боргового фінансування і стратегія його залучення визначають базові принципи і механізми організації фінансових потоків підприємства. Ефективність і гнучкість управління формуванням позикового капіталу сприяють створенню оптимальної структури фінансового капіталу підприємства і забезпечення фінансової стійкості компанії;
- *диверсифікація каналів реалізації продукції*;
- *ефективність податкового планування.*

Висновки з проведеного дослідження. Здійснивши аналіз галузі свинарства України, можна зробити такий висновок, що незважаючи на фактори, які все ще мають негативний вплив на розвиток ринку свинини, галузь починає показувати позитивну динаміку та має потенціал для подальшого зростання як обсягів виробництва, так і показників продуктивності, ефективності діяльності та фінансової стійкості свинокомплексів.

Для забезпечення ефективного управління фінансовою стійкістю підприємств галузі свинарства необхідно:

- забезпечити комплексну оцінку фінансової стійкості підприємств, яка включає в себе аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на фінансову стійкість;
- проводити причинно-наслідковий аналіз виробничих показників, які впливають на формування фінансового результату компанії;
- планування діяльності підприємства з урахуванням досягнутих результатів, а також визначення кількісних критеріїв прогнозування порогових величин його стійкого фінансового розвитку і включення їх в систему фінансового планування.

Література:

1. Державна служба статистики України. Тваринництво 2013. Київ 2014. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Цимбал Вадим. Ринок свинини – Прибуткове свинарство №2(20), квітень 2014р., с. 14-17;
3. Киров А.В. Управление финансовой устойчивостью предприятия: теоретические аспекты – Вестник Волгоградского государственного университета. Сер. 3, Экономика. Экология. 2011. № 1 (18) - с. 154-159.

Dorota Leszczyska^{1} and Erick Pruchnicki²*

¹*IPAG Business School, 4, bd Carabacel, F 06000 Nice, France.* ²*EPUL, Cité Scientifique avenue Paul Langevin, F 59655 Villeneuve d'Ascq, Cedex, France.*

Mathematical Model of the Influence of Knowledge Transfer on the Location Choice of a Multinational Company

1. INTRODUCTION

The trend of research concerning organizational approach based on knowledge has gradually emerged as the main perspective aiming at explaining the movements of multinational companies [1]. The most recent publications underscore that the idea of bringing together learning on the one hand and the cluster's prospects on the other hand opens up a fruitful and promising way of studying the competitiveness of multinational companies [2]. For instance, Gupta and Govidarajan conceptualize multinational firms as being networks for transactions, functioning via knowledge flows [3]. Davenport and Prusak define a knowledge flow as being a fluid combination of experiments, a running exchange of essential values, of contextual information, and of shrewd expert evaluations [4].

Firstly, new implantations provide multinational companies with an access to their partners' knowledge, as they combine their own amount of knowledge with that of their partners [5]. In this perspective, the geographical location of a multinational company is a key-concern of research in international management [6,7].

Secondly, research work concerning organisational approach based on knowledge has focused on the study of contexts in which knowledge flows are highlighted. In this perspective, a good deal of research work has been undertaken in order to elaborate the theory of clusters, based on knowledge. [8]. A cluster has therefore been conceptualized as a site in which the creation of embedded knowledge is stimulated, as a consequence of the geographic and organizational closeness of local companies [9](p 50). This research work has shown the assets of clusters, which influence the choice of multinational companies as far as their location is concerned [10].

However, the significant indicators in order to predict the long-term efficiency of a new location contemplated by a multinational company are still unknown [11]. Our conceptual representation of the localization of a multinational company derives from the general concept